

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felélős szerkesztő háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-száma: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy órára 1 „ 20

A nagy európai háboru.

A dicsőség napja ragyog a kettős szövetség fegyverein.

Mindenfelé győznek a magyar és német hadak.

Makó, aug. 25.

A nyugati és keleti harctér minden fázisa igazolja szokot a várakozásokat, amiket a szövetséges országok közvéleménye a megindult háborúkra vonatkozólag táplált magában.

A német hadsereg Vilmos császár, a német trónörökös és a bajor kronprinz vezérlete alatt ma már belga és francia területeken operál dicsőségesen, míg az osztrák-magyar és német szövetséges seregek orosz-lengyelországi területen ugyancsak diadalmasan folytatják az offenzívát.

Meg lehet állapítani, hogy a közvélemény ma már teljes mértékben értékelné tudja annak a harctéri közleménynek jelentőségét, amelyet a hadvezetőség a szerb harctéren elért eredményekről tegnap kiadott.

Ennek eredményeképpen feszült várakozás fordult a keleti harctér felé, ahol rövid időn belül bizonyára jelentős fordulatig érlelődnek a harctéri események.

Budapestben, Bécsben és Berlinben határtalan lelkesedés szállta meg az embereket azokra a hírekre, amelyek a francia harctérről érkeztek. A német-osztrák-magyar szövetség - ezt konstatálni lehet, - soha nem volt olyan bensőséges, mint amilyennél a hetekben kovácsozódtak össze. Mert ma már érezni kell, hogy ez a szövetség nemcsak világhatalmi érdeken, hanem bensőséges érzelmen is alapul, tehát megdönthetetlenebb, mint azok a szövetségek, amiket csak önző érdekek kapcsolnak össze.

Mai híreink értesüléseink a következők:

Mindenfelé vereséget szenvednek az oroszok.

Orosz csatahajók pusztulása.

Oroszországból hazatért német utazók beszélik, hogy a „Petro-pavlovsk” és „Rjurik” nevű orosz cirkálóhajók Reval közelében orosz aknára futottak. A robbanás folytán a „Rjurik” nyomban elsüllyedt, a „Petro-pavlovsk” azonban, bár szintén hatalmas léket kapott a előrésével a víz alá süllyedt, mégis a víz fölött tudta magát tartani. Az orosz hadihajók pusztulása folytán óriási kárt szenvedett az orosz haderő.

Ujabb diadal az oroszok fölött.

Kamionka és Strumilova között pénteken Gebauer reaktívált kapitány századával reggel hatól délig véres diadalt aratott nagyszámú orosz csapat felett. Az ütközetben nyolc orosz tiszti elesett. A száza-

dos segítségére érkezett ezredeink az oroszokat löntverették. Egy tábornokuk elesett.

Lembergbe szállították az orosz foglyokat.

A Sokal melletti tegnap történt összeütközésről a lapok Lemberg-ből kiegészítően jelentik, hogy az orosz dandár teljesen megsemmisült. Csapataink rendkívül vitéséget tanúsítottak. Egy orosz tábornok elesett, egy másikat sebesült állapotban találtak és Lembergbe szállították. Az elfogott és sebesült oroszok száma igen jelentékeny.

Orosz tisztek a szerb hadseregben.

Nézből távirtozzák, hogy husz orosz tiszti és hatvan orosz katona érkezett oda Szalonikán át. Oroszországból a Fekete-tengeren át jöttek kereskedelmi hajókon és míg görög vizekre nem értek,

mint kereskedők szerepeltek polgári ruhában. Előinduláskor 300 tagja volt a csoportnak, azonban a török hatóságok, amelyek valahogy értesültek az utazók kilétéről, a többiét visszatarították.

Vadászkatonáink hadicsele.

A lapok érdekes epizódokat közölnek a zbarazi határon folyó csatározásokról: Egy kozákcsapat Bayerowka közelében megküzdött a határt őröző katonákkal csellel akaráván rajtaérni a kozákokon, szénából bábukat formáltak és sápkát adtak rájuk. Vadászkatonáink aztán két rajvonalba fejlődtek föl és várják az ellenség közeledését. Amikor a kozákok a bábukat megpillantották, heves tüzelést kezdtek rájuk.

A kozákok aztán leszéltak lovukról és közelebb lopóztak a bábukhoz. A mi katonáink centruma ekkor kezdte el a tüzelést. A kozákok, meglátván a tüzelőket, azt hitték, hogy csak pár ember van ott és rájuk vetették magukat. Most azonban előtörték a rajvonban álló vadászkatonák és két szárnyukon meglátmadták a kozákokat, akik nagy veszteségek hátrahagyásával kezdtek menekülni. A körükerített kozákok közül sokan eldobták fegyverüket és kegyelemért könyörögtek.

Orosz hadifoglyok Kufsteinban.

A Sonn-und Montagszeitung jelenti Kufsteinből: A legutóbbi napokban 157 orosz foglyot internáltak ide. Az orosz foglyok elmondják, hogy fogságra jutásuk előtt nélkülözéseket kellett tűrniök. Az orosz csapatok ellátása és élelmezése abszolút elégtelen, a szó szoros értelmében éhezniök kellett. Hozzájárult ehhez, hogy az orosz lengyelországi lakosság Németország, Ausztria és Magyarország iránti rohamoszenvét nyíltan kifejezésre juttatja és semmiképp nem hajlandó segíteni az orosz katonák nélkülözésén. Az egyik orosz fogoly kijelentette, hogy a fogságban oly jól érzi magát, mint azelőtt sohasem. Szeretne minél tovább itt maradni.

Megfutamított oroszok.

A Fremdenblatt jelenti Teschenből: Az itt megjelenő Dönnük Csejzyszkij jelenti keleti Galiciából: Naponként folynak csatározások a határon. Csapataink, főleg a lovasság, rendkívül bátorosan dolgozik. Egy 12 ulárusból és egy tiszthöl álló őrszázadnak sikerült egy túlerőben lévő orosz őrszázadot megfutamítani. Az üldözésnél kitűnt, hogy egy orosz eskadron van a háttérben, amely azonban félreismerve üldözőink csekély számát, harc nélkül megfutamodott.

Csapatink ujabb fényes győzelme az orosz harctéren.

Ezernél több hadifoglyot és óriási zsákmányt ejtettek.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hadisajtószállásról a következő távirati jelentés érkezett: Csapataink előrenyomulása a Visztula mindkét oldalán feltartóztatlanul folyik. A folyótól nyugatra haderőink csatlakozva a német szövetségesekhez, kisebb csatározások közben átletpték a Lisa gort és tegnap elérték a Kamjenna folyónak Kleice és Rador között elterülő részét.

A Visztulától keletre győzelmesen előrenyomuló haderőink augusztus 23 án a Kraszynal uton Lulin felé két orosz hadtestnek egy erős csapat részét vissza vetették.

Orosz részen ezernél több ember esett el. Közülük sok tiszti. Csapataink sok zászlókat, gépfegyvereket és ágyukat zsákmányoltak.

Novoszelca közelében mintegy huszezernyi, legnagyobb részt lovasságból álló orosz haderőt vertek teljesen vissza csapataink. Az ellenségből több száz foglyot ejtettünk. Rohamos visszavonulásában az ellenséges csapatok sok hadiszert hagytak hátra.

A harc színterén elfogott orosz katonák első nagyobb csoportja Lembergbe érkezett.

Lemberg öröme még növekedett, amidőn az ellenségtől elvett gépfegyvereket meglátták. Az összes híradásokból egybehangzón az ünnök ki, hogy az oroszok ismét barbár harcmodoruknak megfelelően úgy sajtát, mint az idegen területeken mindent elpusztítanak, falvakat, házakat kifosztás után könyörtelenül felgyújtják és ezzel az eljárással egyenes gnynt öznek minden nemzetközi jogi megegyezésből.

Két orosz tábornok meghalt.

Ma délután öt órkor orosz hadifoglyok újabb csoportja érkezett Lembergbe. A csoport husz tisztből és háromszáz dragonyos-

ból állott. A szállítmánnyal hat géplőgyvert, hat tábort konyhát, számos kocsi felszerelési cikkekkel, nyergeket, fegyvereket, pikákat stb. hoztak, amelyeket Turynka mellett zsákmányoltak.

Wannowsky és Iwanow orosz tábornokok belehaltak sebesüléseikbe.

Hirek a szerb harcterről.

Minden értesítés, mely a szerb harcterről érkezik, hadsereg örökös diadalait, a szerb hadsereg vesztéseit, a szerb nép borzalmas állapotaival ad hírt.

Szerbia ezen helyzete, belső szűkösségéből fogva rövid időn belül minden vérontás nélkül birtokunkba kerül.

Ferenc Ferdinánd sógora megsebesült.

Nositz Lipót gróf, a tragikus véget ért Ferenc Ferdinánd trónörökös sógora, aki önkéntesen bevonult és parancsnokságot vállalt a Drina melletti Lesnicanál folyó harcban karján lövés sebet kapott.

Nagy rémület Nisben.

Egy Szerbiából most Budapestre érkezett olyan származású kereskedő, Robla ni beszéli, hogy a nisz szerb főhadiszálláson nagy rémület tapasztalható a szerb katonai helyzet miatt. A katonák szükségét szenvednek a legjobban szeretnék, ha megegyeznének. Macedoniából a behívásra egyetlenegy hadbörtöles sem jelentkezett. A tartalékosok nem is látják elkedvetlenedőket. A hadsereg áll 200.000 emberből áll. A legnagyobb gondot azonban a természeti viszony okozza, azaz a lakás, mert ebben a tekintetben Románia és Oroszország is hiányt szenvednek, Bulgária pedig az élelmiszerellátást teljesen elzárta.

Szerbiának nincs se pénze, se municiója

Az Ure nisz levelezője jelenté lapjának: A szkuputinát a napokban összehívták újabb hittelek és költségek megszavazására. A szkuputina olyan, mintha örültek háza lenne. A szkuputina megszavazta a pénzt, de hogy a kormány honnan veszi, azt maga sem tudja.

Az a husz katonatiszt, akik legutóbb érkeztek Nisbe, előre kéri a meg lehetséges magas zsoldot. Amíg a pénzt meg nem kapják, nem akarnak harcolni.

A macedonok levertek a szerbeket.

A „Frankfurter Zeitung” levelet közöl Szajonikból, melyben a levélíró többek között ezeket beszéli el:

Szajonikba való visszatérésem alkalmából láttam, hogy a vasútvonal Koprivá irányában teljesen szét van rombolva.

Ennek az az oka, hogy a macedonok és a szerbek között komoly harcok voltak, melyek a szerbek teljes evertetésével végződött. Ami abból is kitűnik, hogy a szerbek

a déli határt Görögország felé Iszup és Monasztr között teljesen feladták és visszavonultak. A Görögországból várt szállítmások elmaradtak. Legnagyobb csodálkozásra Szajonikban teljes hangulatváltozás találtam Szerbiával szemben. Ez főképp a német-orosz háborúnak tulajdonítható, mert a görögök szimpátiája teljesen Németország felé fordult.

Montenegró helyzete válságos.

Péter montenegrói herceg Nisbe érkezett, hogy a szerb hadsereg egyik parancsnokságát átvegye. Hír szerint a kormánytól megígért segélyszállítás anyakelátásáról mind, hogy a helyzet Montenegróban rendkívül válságos.

Egy német léghajó bravuros utja.

A hadiszállásokról hivatalosan jelentik: A Schütte-Lanz német katonai léghajó folyó hó 22-én szilveszter éjjelén a Gencetocan-Klicen keresztül Ivangorodtól és Lubliniól délre az osztrák és magyar főhadiszállásig repült. A léghajó több ízben elleneséges tüzet kapott, de sértetlenül került ki belőle.

A németek megverték egy angol lovasdandárt.

Berlin, aug. 24.

A Massói nyugatra operáló német csapatok Meubenge felé nyomulnak előre. A németek egy előlük fölbukkant angol lovasdandárt megverték.

A nemzetközi jognak durva megsértése.

A Wolf-ügyműködés jelenté: A tengeri német ügyvéd Palermóból táviratozza, hogy a marokkói kormány e hó 19-én kézbesítette neki utlevelét és őt a követség egész személyzetével együtt hirtelen és erőszakosan Caasar francia elkhálóra vitte, amely Palermóba szállította őket a brutális erőszak, Marokkó nemzetközi zónájának fővárosába, amelyben az algerisai akta szignatúrium hatalmának diplomáciai képviselői még ma is ellenőrzést gyakorolnak a kormány felett. Marokkó és Franciaország részéről olyan hallatlan megsértés a nemzetközi jognak, amint a történelemben még sohasem fordult elő. Tekintettel Gibraltár helyzetére, magától értetődik, hogy ez az erőszakos dolog csak Anglia hozzájárulásával volt lehetséges, holott Anglia a hozzánk intézett hadüzenetben a nemzetközi jogok sérthetlenségére való sikraszállásával széplítette.

Lafoglalt belga fegyvergyár.

Seraingban (Lüttich mellett) a híres Cockerill-féle fegyvergyárat a német főparancsnokság lefoglalta. A gyár kapuján a német főparancsnokság hirdetőmenyt függesztett ki, melyben közli, hogy a hivatalnokok helyükön maradhat-

nak és tekintettel az élelmiszer drágaságra öt százalékos drágasági pótlékot kapnak. Aki az utasítások szerint fog dolgozni, jó bánásmódra számíthat, aki akadékoskodik és zavarokat csinál, hadiörvényszék elé kerül és szigorú büntetésben részesül.

Merénylet a belga király ellen.

Belgiumban is forrong a nép.

A brüsszeli lapok a múlt hét elején egy magas állású személyiség ellen elkövetett merényletről emlékeztek meg. Most derült ki, hogy ez a merénylet Albert belga király ellen irányult.

Albert király ugyanis Antwerpenből naponta át szokott hajtatni Brüsszelbe egy automobilon. Ezt az automobilt, a rendőrség megállapítása szerint, a merénylet napján a királyi palotából történt kilendülés után egy másik idegen automobil kezdte követni.

A királyi palotától nem nagy távolságban azután a titokzatos automobil vezetője bombát hajított a király zárt automobilja felé, maga pedig abban a pillanatban megfordult és elmenekült.

A bomba a földre érve elszórt, komolyabb bajt azonban nem okozott. Azt hiszik, hogy a merényletet belga forradalmárok követték el, akik a franciábarát katonai párt vezetőit akarják ily módon elpusztítani.

Ezt a feltevést látszik megerősíteni az a körülmény is, hogy a múlt héten két belga tábornok komoly mérgezési tünetek között megbetegedett.

Félhivatalosan ugyan kijelentették, hogy a tábornokok öngyilkosságot akartak elkövetni, mindamellett valószínűbbnek látszik, hogy az eset szoros összefüggésben áll a forradalmárok mozgalmával, annál is inkább, mert az utóbbi napokban számos letartóztatás történt egy Brüsszelben, mint Antwerpenben.

Törökország tengeri készülődései.

A „Gazeten” és a „Breslau” megvásárlása ügyében Oroszország Anglia és Franciaország követei a török kormánytól magyarázatot és felvilágosítást kértek. A porta válaszában kijelentette, hogy a két német hajónak megvásárlásával a török flotta nem tervez támadást, hanem az éppen úgy mint a szárazföldi katonaság mozgósítása, csak Törökország állásponjtjának megerősítését célozza. A követségek a válaszal nem voltak megelégedve a közölték, hogy a jövőben Törökország magatartását fokozott figyelemmel fogják kísérni.

Lengyel legionáriusok toborozása.

A legfőbb lengyel nemzeti tanács minden vidéki városban bizottságot alakított és ezek útján toboroztat legionáriusokat. Ezek az önkéntes csapatok a törökországi nevezetességű Krzysztofory-kastélyban tanyáznak. A lengyel községek egymással vetekednek, hogy melyikük ad nagyobb pénzösszeget a légiók céljaira. Göz képviselő 50 ezer koronát ajánlott fel a hazafias célra, báró Konopka 20.000. dr. Leo lengyel képviselő és Wicherkiewicz lengyel tanár 5-5000 koronát.

Vilmos császár követei a Balkánon.

A német császár megbízásából von Stamm brüsszeli német követségi titkár Sznajába utazott, hogy a császár üzenetével megjelenjen a román király előtt. A követségi titkárrel együtt utazott el Vilmos császárnak egy másik

követe is, aki Konstantinápolyba megy a portához.

Német katonák mérséklete.

Namurban a német bombák borzasztó hatással működnek, a genit lakosság az összes fegyvereket Antwerpenbe küldte és hajlandó a várost átadni. A Metropoli nevű antwerpeni újság megerősíti, hogy a német csapatok Brüsszelben nagy ömérésüket tanúsítottak és a legutóbb kiágást sem követelték el.

Értesítés.

Mint népfőlkölöknek a katonasághoz kellően bevonulnom, értesítem ügyfeleimet és a jogkeresőket, hogy távollétem alatt irodámat megjelölt irodavezető látja el.

Tisztelettel:
Dr. Kiss Pál
ügyvéd.

A belvárosi ref. lelkészi javadalomhoz tartozó

43 kat. hold tanya föld.

Jókarban levő tanyaépületekkel, haszonbérbe kiadó. Az érdeklődők értekezhetnek Nagy Károly lelkészszel, vagy folyó hó 30-án délután 11 órakor a gondnoki hivatalban, Veres Sándor gondnokkal.

Hajnal-utcai házamnál külön bejárattal s előszobával bíró

butorozott szoba

egy vagy két ur részére kiadó.

Dr. Kiss Pál
ügyvéd.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 26. Szerda. Róm. kath. Zefirin p. vt. Protestáns Zefirin p. vt. Görög Orosz aug. 13. Maxim hv. Nap kel 5 óra 10 percek, nyugszik 6 óra 53 percek. Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sűrűnyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet 24.8. C.

Ma vonult be a makói katonák zöme. A szombaton behívott újoncok és idősebb népfelkelők zöme csak délután 1 óra 52 perckor induló vonattal ment be Szegedre. Talán soha nem volt még annyi ember a makói állomáson, mint ma ebéd után. A gyülekezés már déli 12 órakor vette kezdetét, hosszú sorokban haladt le a vész a vasúthoz és a kocsi őrási seregének hajtott végig a Ságár úton és Csokonay-utcán, hol később mint valószínű kocsitábor állva maradt. A vonat egy óra 30 perckor érkezett be a makói pályaudvarra. És már hozta a vármege minden részéből az újoncokat és népfelkelőket. Mindenki lelkes hangulatban volt. Az eltávozók és itthon maradtak is. A kellő várakozás után elindult a vigan daloló katonákkal a vonat. Kendők lobogtak utánuk és szállt el ezer meg ezer kezeiből biztató reménnyel, de fojtott fájdalommal összeronódo sobsaj.

A gazdasági egyesület felhívása. A makói gazdasági egyesületi tagokva annak fontosságát, hogy az ősi gazdasági munkálatok idejében való helyes elvégzése milyen jelentőséggel bír; aláírta, hogy azoknak a gazdálkodó családoknak, akik munkaképes férfi hozzátartozó nélkül maradnak, az ősi gazdasági munkák elvégzéséről segítségül ad oly forrás, hogy gazdálkodó tagjait vagy az egyesületen kívüli alkü jelentkezőket a segítségre szoruló családokhoz becsatja. Felhívja ezért az egyesület elnöksége mindazokat a családokat, akik az ősi szántással vagy vetéssel segítséget kívánnak igénybe venni, hogy a makói gazdasági egyesület helyiségében vagy a város polgármesteri hivatalnál, vagy Galamb Sándor dr. elnökkel minél előbb jelentkezzenek. A jelentkezés alkalmával lehetőleg meg kell jelölni az időt, amikor a segítséget igénybe kívánja venni a jelentkező, továbbá azt, hogy milyen munka végzésére kívánja a jelentkező a segítséget.

Az adókat fizetni kell. A közönség körében a moratórium helytelen értelmezése folytán el van terjedve, hogy az adót sem kell fizetni, pedig a halasztási rendelet az adókra nem terjed ki, de hogy is terjedne, hiszen a háborúhoz pénz kell, már pedig pénzt honnan vegyen az állam, ha nem az adóból, tehát nagyon is kell fizetni, sőt a mai helyzetben hazafüti kötelesség.

Kikövek nem kell bevonulni. Egy lap tegnapi száma szerint a honvédelmi miniszterne hó 22 én kelt leiratában arról értesítette a hatóságot, hogy a katonai célokra dolgozó üzemeknek a népfelkelés második osztályába tartozó hivatalnokai és munkásai a bevonulás alól bizonytalan időre föl vannak mentve. Illetékes helyen közlik, hogy csak azok az üzemek esnek ezen kategóriába, amelyeket a hadügyminiszter ilyenekül kijelölt és amely üzemeket a hadügyminiszter erről értesített is.

Egy kifutó fiu azonnali belépére felvételük Popper Gyula drogériájában, Főter.

Milyenek a belgrádi állapotok.

Egy híres francia író leírása.

Leon Darmesteter, a párizsi „Matin” tudósítója, aki most érkezett Belgrádból Szalonikibe, tapasztalatairól hosszu cikkben számol be.

A belgrádi utcákon nem lehet mást látni, — mondja — mint katonát, csendőrt és komitósait. Kocsinak az egész városban híre sincsen. Csak egy autót láttam, de azt azután annál többször, György herceg járt benne a városból ki a város körül lévő azerb sereghöz. György herceg autóját állandóan egész sereg lovas katonaság veszi körül.

Ha végigmennék az utcán, olyan zajt ütnek, mintha egy század osztrák-magyar lovas vonult volna be Belgrádba. Belgrád mindazonáltal csak látszik népelennok, a valóság az, hogy a város lakosságának legnagyobb része nem mer kimozdulni az utcára. Azt mondhatnám, hogy a pincékben lakik az egész város. A külvárosi házakban nincsen pince; itt vermet ástak a belgrádiak az udvarokon, a verem fölé földdel felt zártakat raktak és így teljes biztonságban vannak akkor is, ha egy-egy osztrák-magyar ágyugolyó, vagy shrapnel utját tévesztve nem a Kalimegdunra, hanem a városra esik.

Késő este azonban egy kis csoport mégis megkelevedik a város, a belgrádiak előkerülnek a pincéből és a veremből, hogy egy kis levegőt kapjanak. Az osztrákok éjjel nem lének, a sötétségben nincsen biztos célpontjuk. Tömegükbe azonban nem verődnek a belgrádiak ilyenkor se, meghúzódnak az udvarokban a csak elvélve lehet látni egy-egy félszéken tovasompolygó alakot az utcákon, a fal tövében. A csend igen nagy. De ha az ember meg-megáll egy-egy ház előtt, belülről csak panaszos hangokat hall: az asszonyok és gyermekek csendes sírását, az öregek sáhajtozását s a férfiaknak tompa mormogásához hasonló elfojtott beszélgetését. Valósággal félelmes hatást kelt a város.

Éjjel a sötétség természetesen szinte tökéletesnek mondható. A gáz- és villanyvilágításnak vége: nemosak azért, mert nem mernek lámpát gyújtani, hanem azért is, mert a központi világítótelepeket néhány ágyugolyó még júliusban elpusztította. Ennél azonban nagyobb baj a belgrádiakra, hogy a vízvezetőkük telepe is teljesen tönkre van téve, a vízvezeték teljesen használhatatlan. A külvárosi kutak vizét isszák a belgrádiak, aminek nagyon sok megbetegedés a következménye. Sokan azonban éjnek idején lemennek a Dunára és onnan merítenek vizet.

Magállapíthatom, hogy Belgrádban mindenki sokkal jobban fél a komitósaitól, mint az osztrák ágyugolyóktól. Ágyugolyó csak annak árt, akit eltalál, a komitósai mindenkinek, akit csak meglát. Esténként csapatostól járják be a városi; mindenütt kémeket keresnek. S akit mint „kemet” elfognak, azszal nem sokat teketóriáznak.

A minap történt, hogy két szegény német utazó, a ki az osztrák-magyar hadüzenet után is ott rekedt Szerbiában, a Mosa-kva-szálloda sötét terrassán szivarra gyújtott. Egy perc múlva már vitte őket egy komitósai csapat és arra hivalkozva, hogy avilágossággal jelt akartak adni a Száva túlsó partján levő osztrák-magyar tüzérségnek, halálra itéltek s még azon az éjszakán ki is vőgezték őket.

Az angol követség Belgrádban maradt tisztviselőjét megbotozták az utcán, egy fához kötötték, lekötődötték és bizonyára agyon is lökték volna, ha egy csendőrtiszt véletlenül föl nem ismeri.

Az olasz követség titkárát, Corat szintén letartóztatták mint kemet, alaposan meg is kínozták és szinte csodásnak lehet tartani, hogy megszabadult a haláltól.

Belgrádban még ma is nagyon sok az idegen. A német követség igen terjedelmes épületeiben nem kevesebb, mint háromszáz külföldi nő tanyázik: jobbára németek, osztrákok magyarok, de mind idemene-kültek az olaszok is. Azzal, hogy éheznek, hogy nem tisztálkodhatnak kellően és hogy a pincékben szalmán alussznak, még keveset mondok. De hetek óta állandóan halálfelelemben vannak s ez rettenetesen meglátszik valamennyiükön.

Az a hír, hogy a várost teljesen kiirtették, nem igaz. Ma is jelentős katonaság van Belgrádban és jelentékeny sereg van Belgrád körül is.

LEGUJABB.

Namurt elfoglalták a németek.

Berlin, aug. 28.

A Wolf ügynökség jelenté, hogy a németek Namur városát és több erődöt bevették. Maradt még egy erőd, melyet most bombáz a hadsereg és bevétele minden pillanatban várható.

Magyar hajó harcban.

Berlin, aug. 25.

A Wolf-ügynökség jelenté: Az osztrák-magyar nagykövét a követ-szói kijelentést tette a külügyminiszteriumban: A Chlacsamban állomásozó egyik hadihajó parancsnoka, egy szintén atokioi osztrák-magyar nagykövét legmagasabb megbízásból azt a fémvált parancsot kapta, hogy a „Kaiserin Elisabeth” szintén részt vegyen a harcban. A monarchia nagykövétének ezt a kijelentését a német sajtó a legnagyobb örömmel kommentálja.

Földhaszonbérbeadás.

A makói gör. kath. lelkeszi föld (Kopács pusztai járandó) **hét kat. hold föld** haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Uri-utca 25 sz. alatt.

Kiadó ház.

Hunyadi-u. 6. sz. alatti házam, mely áll: 2 n'cai, 1 háló, 1 fürdőszoba, üvegezett folyosó és a hozzátartozó mellékhelyiségekből, kiadó. Értekezni lehet vasárnaponként Gera Péter tulajdonossal. Hétköznaponként Nagy Gy. Sándorral, ugyanott.

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gazdasága kisebb-nagyobb parcellákban bérbeadó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy megbízottjával a helyszínen.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(567)

77. fejezet.

A bravó.

Derecskey a tört és a merénylőről leszakadt ruhadarabot szabretette, hogy majd átadja a rendőrségnek s bemenni az állomásra. Persze ott aztán kisdli, hogy Derecskeyt két ízben félrevezette — az ál-rendőrtiszt, ki a hamisító banda egyik tagja volt.

78. fejezet.

A komédiás család.

Triestben túl, jó két órai járóföldre, az Adria partján St. Andrea város fekszik. Kicsiny, alig ötezer lakossal bíró város ez, de azért kikötőjéigalma tekintélyes, kereskedelme virágzó, ritka hónap az, melyben két-háromszáz hajónál kevesebb fordul meg kikötőjében.

St. Andrea nagyban úzik a határait. Ott minden ember halász és hajós. Hordókba rakva, a világ minden részébe szállítják a különféle tengeri halakat. Kiszárlva, besózva, olajozva és frissen viszik a vitorlások a St. Andrea lakossága által fogott és elkészített halakat a szélrózsa minden irányába. A város kikötőjében tehát mindig áll egy csomó vitorlás hajó s magában a városban élénk élet uralkodik.

Különbösen este, munka után, élelőkölnék meg az utcák, hajósok, idegenek és helybeliek, halászok és ezek családtagjai vidám beszélgetéssel, énekléssel, muzsikálással töltik a pihenő időt — az utcák és az osteriák előtt.

A városka lakossága olasz, de azért éppen úgy, mint Triestben, a világ minden nemzetiségéből találni emberkeket, néha valószínűs bábéli nyelvzavar hangzik egyik-másik korcsmában.

A vendégek öt-hatféle nyelven beszélnek egyszerre és hangosan. A különféle nemzetiség és nyelv szonban nem akadályozta a jó kedvet, olasz, spanyol, francia, angol, szerb, görög stb. egyenrangúan itt, de más kikötő városban is, mivel világhírhírű helyeken már réges régen túl vannak az „egyenlőség” elvén.

Minden ember egyenlő! tartja a hajós, hazája a nagyvilág, testvére az összes emberiség!

Történetünk idejében St. Andrea piacán ponyvából ösztetőköt církusz állott. E meglehetősen tágas sátorban a világ minden részéből összeverődött köbor művész társaság hajmeresztő mutatványokat üdött.

St. Andrea lakói azonban nem nagyon lelkesültek a nyaktörő mutatványokért.

A harmonika, a tambura és a dal nekik több gyönyörűséget okozott, mint a cirkuszbeli látványosságok s azok olcsóbbak is voltak, a mennyiben maguk csinálták.

A komédiás trupp pártolás hiányában a szó teljes értelmében nyomorgott a hiába csődítették trombita harsogással és dobpergéssel a fél várost sátoruk elé, anyagi jövedelemre nem tudtak szert tenni, hogy tovább mozduljanak a városból.

(Folyt. köv.)

**Legujabb
jó hír!**

Kőbányai sör!

A mai naptól kezdve az ismert elsőrendű, legjobb minőségű, eredeti gyári töltésű

kőbányai világos, maláta sörök
és duplamaláta sörök

nagyban és kicsinyben szerezhetőek be:

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Rendkívüli feltűnést keltenek

Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1	korona 98 fillér
Női háló kabátok	1	" 98 "
Női háló ingek	1	" 98 "
Női nadrágok schiffonból	1	" 98 "
Női nadrágok pargetből	1	" 98 "
Diszes párnák	1	" 98 "
Schiffon alsók	1	" 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kosztümök leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárunkban állandóan nagy választék!

Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára

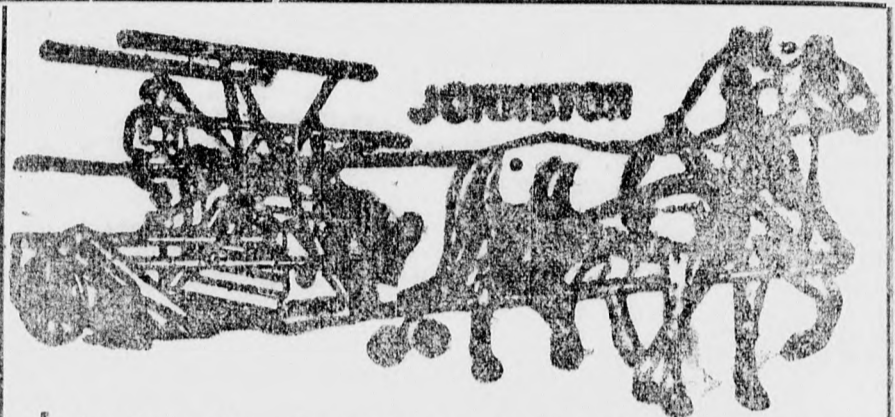

Értesítés! Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a technika legujabb vívmányának, a légnymásos

„EOLOS“ házicsengők egyedüli árusítását megkaptam. Az „EOLOS“ olcsósága mellett biztos és rendkívüli tartós üzemi, úgy hogy ezen tulajdonságainál fogva nélkülözhetetlen minden modern házban. Azonkívül a t. gazdasági gépeim megérkeztek, különösen a világhírű

„Kühne“-féle vetőgépeimet ajánlhatom szíves figyelmükbe. Tisztelettel

Gulácsi János vasipartelepe és gépraktára **Makón.**
TELEFON-SZÁM: 50. TELEFON-SZÁM: 50

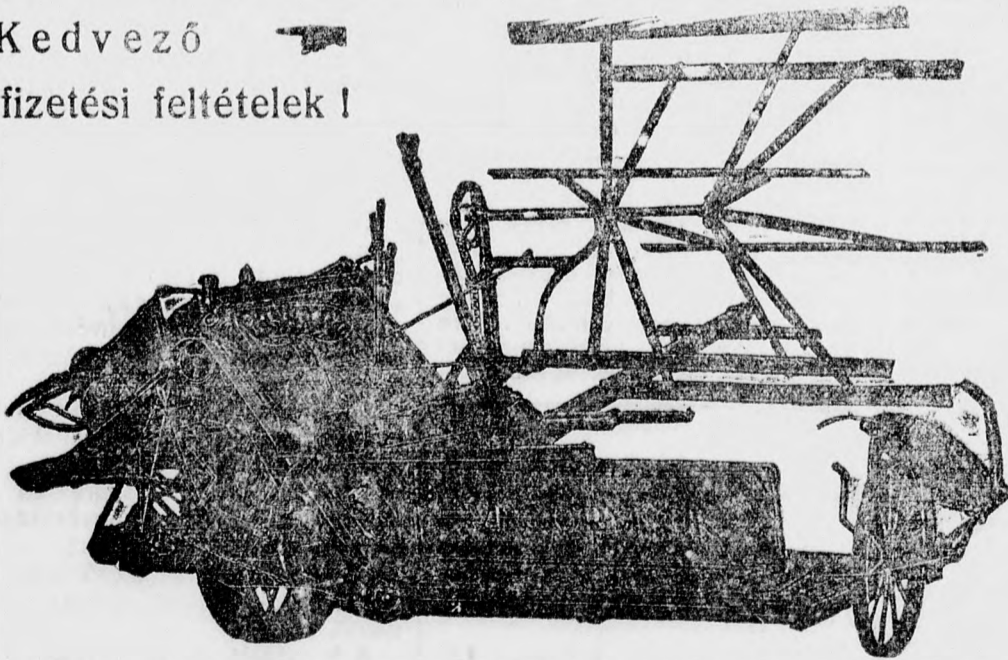

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdasági közönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban) **gazdasági gépraktáramban** a legujabb modellű **JOHNSTON** kéveköltős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsátom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, agyszintén már megérkeztek a legujabb négyzetes kukorica ültetők is. - Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei néham egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. - Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kéveköltő zsinaget, elsőrendű gépjárat, Bacher-féle ekéket amerikai tüköracél kormánynyal, Imperátor műtrégya és magvető gépeket, saját találmányú vessző utaztató vaspálcás boronákat, répa és szecskavágókat. - Együttal bátorodom a t. gazdasági közönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjárató műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legzakaszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő gépemmel a legkomplikáltabb munkákat végzem. - Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. - Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlván, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám. Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

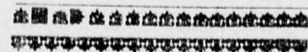
Kedvező fizetési feltételek!

Manilla zsinag, páncél acél kormány ekék. Mindennemű gazdasági gépek, olajok, kenőcsök tömítő anyagok. Mindennemű gépekhez való alkatrészek a legelőnyösebben kaphatók:

Glück Samunál Makón.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Újság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján. Makón

Magyar állami két hengeres magánjárók, legujabb motorok, golyós csapágyas

cséplőgépek,

gazdasági kis motorok, takarmánycamrák. Világhírű

„Cormick“

aratógépek, fűkaszálók, lógereblyék - tárcsás boronák.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részv.-társaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség tudomására hozni, hogy a jéggyártást és kihordást már megkezdtük és

kristálytisza műjég

malmi irodánkban (36. telefonszám) megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi tiszt-üzleteinkben kapható. 50 kilóig a jég ára 6. fill., ezen fölül mennyiségű 4 fill.

Kiadó föld.

Az apátfalvai nagy ut mentén levő 9 katasztrális hold tanyaföld melléképületekkel kiadó. Értekezhetni lehet özv. Molnár Istvánnánál Tiszautca 20. szám alatt.

Ház és földeladás.

Özv. Vér Pálné örökösai eladják a Zöldfa utcai 433. sz. HÁZAT és újkortyogóban levő három napos szőlőföldjüket.

Tudakozódni lehet a fenti szám alatt az örökösökkel, vagy Kelemenhid. 49. sz. a. Vér Pálnál.